

Komitet Redakcyjny
Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki, Zdzisław Pisz,
Waldemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban

Recenzenci
Aleksander Panasiuk, Danuta Stawasz

Redaktor Wydawnictwa
Aleksandra Śliwka

Skład i łamanie
Beata Mazur

Projekt okładki
Maciej Szlapka

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2008

PL ISSN 1899-3192
PL ISSN 1732-0690

Druk i oprawa: Zakład Graficzny UE we Wrocławiu. Zam. 127/09

Spis treści

Wstęp	7
Andrzej Raszkowski: Konkurencyjność regionów a innowacyjność	9
Danuta Strahl: Próba pomiaru zależności między rozwojem a innowacyjnością europejskiej przestrzeni regionalnej	17
Franciszek Adamczuk: Wspieranie innowacji technicznych w skali lokalnej na przykładzie Technologie-Zentrum Zittau (TZZ)	29
Anetta Zielińska: Konkurencyjny model funkcjonowania obszarów przyrodniczo cennych	38
Bartosz Bartniczak: Ekofundusz jako podmiot wspierający innowacyjność w ochronie środowiska w Polsce	45
Zbigniew Piepiora: Rola klastrów kryzysowych w zwalczaniu katastrof naturalnych na przykładzie powiatu kamińskiego	53
Marian Kachniarz: Przesłanki prawne innowacyjnych przekształceń jednostek ochrony zdrowia	61
Małgorzata Januszewska: Innowacyjność a konkurencyjność gospodarki turystycznej	68
Elżbieta Nawrocka: Rola zasobów nierzeczowych w tworzeniu potencjału konkurencyjności obszaru na rynku turystycznym	78
Piotr Gryszel: Ewolucja systemu zarządzania turystyką i produktem turystycznym w regionach jako element poprawy konkurencyjności rynkowej	87
Małgorzata Januszewska, Elżbieta Nawrocka: Klaster jako narzędzie kreowania regionalnych innowacji w turystyce	95
Andrzej Rapacz: Rola klastrów w kształtowaniu struktury i jakości produktu turystycznego regionu	106
Daniel Puciato: Inwestycje turystyczne jako forma pobudzania popytu turystycznego na przykładzie gminy Głucholazy	118
Renata Przeorek-Smyka: Wybrane źródła finansowania innowacji w przedsiębiorstwach turystycznych w Polsce	129
Daria Elżbieta Jaremen: Outsourcing jako przejaw innowacyjności w zarządzaniu podmiotami branży hotelarskiej	138
Andrzej Rapacz, Izabela Michalska-Dudek: Serwis internetowy w działalności promocyjnej obiektów hotelarskich Dolnego Śląska	146
Agnieszka Mroczek: Promocja wydarzeń marketingowych elementem budowania pozycji konkurencyjnej miasta Opola	160
Maja Jedlińska: Megatrendy w hotelarstwie wyznaczone przez wielkie systemy hotelowe	173
Piotr Zawadzki: Wpływ polityki cenowej sprzedaży powierzchni reklamowych na przychody wydawców ogólnopolskiej prasy codziennej	181

Summaries

Andrzej Raszkowski: Regions' competitiveness vs. innovation	16
Danuta Strahl: An attempt to measure interdependencies between the development and innovation of European regional space	28
Franciszek Adamczuk: Technical innovations support on the local scale on example of Technologie-Zentrum Zittau (TZZ)	37
Anetta Zielińska: Competitive model of nature valuable areas functioning	44
Bartosz Bartniczak: EcoFund as an entity supporting innovation in environment protection in Poland	52
Zbigniew Piepiora: The meaning of the crisis clusters in the prevention of the natural disasters in Kamień Pomorski district (NUTS-4)	60
Marian Kachniarz: Legal framework for innovative transformations of health care units	67
Małgorzata Januszewska: Innovation vs. competitiveness of tourist economy	77
Elżbieta Nawrocka: The role of nonmaterial resources in the competitive potential construction of an area on the tourist market	86
Piotr Gryszel: Evolution of management system of tourism and of tourist product in regions as an element of market competitiveness improvement	94
Małgorzata Januszewska, Elżbieta Nawrocka: Cluster as a tool for creating regional innovation in tourism	105
Andrzej Rapacz: The role of clusters in the structure and quality construction of the region's tourist product	117
Daniel Puciato: Tourist investments as a form of tourist demand stimulation based on example of Glucholazy commune	128
Renata Przeorek-Smyka: Selected sources of financing the innovations in tourist enterprises	137
Daria Elżbieta Jaremen: Outsourcing as an innovation in the hotel management	145
Andrzej Rapacz, Izabela Michalska-Dudek: Using web page in the functioning of hotels in Lower Silesia region	159
Agnieszka Mroczek: The promotion of marketing events as the component in constructing competitive position of Opole town	172
Maja Jedlińska: Mega-trends in hotel industry created by large hotel systems	180
Piotr Zawadzki: The influence of advertising space sales pricing policy on profits of nationwide daily press publishers	190

Wstęp

We współczesnej gospodarce na znaczeniu zyskuje nie tylko konkurencyjność poszczególnych podmiotów gospodarczych, lecz także sprawne funkcjonowanie określonych układów (jednostek) terytorialnych (np. państw, regionów, miast). Powinna być ona traktowana jako bardzo ważny czynnik rozwoju oraz sposób otwarcia zarówno przedsiębiorstw, jak i wspomnianych układów terytorialnych na bliższe i dalsze otoczenie. Głównym celem konkurencyjności jest poprawienie swojej pozycji w stosunku do konkurentów. O ile jednak konkurencyjność w odniesieniu do podmiotów gospodarczych polega na zabieganiu o dostępność do ograniczonego popytu, a następnie o utrzymanie swojej pozycji dzięki trwałości kontaktów z dostawcami i odbiorcami, o tyle konkurencyjność pomiędzy regionami (miastami) przejawia się przede wszystkim w rywalizacji o nowych inwestorów (przyciąganiu inwestycji prywatnych) oraz pozyskiwaniu subwencji i innych form wsparcia z budżetu centralnego, środków pomocowych z Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych.

Nie dokonując w tym miejscu przeglądu definicji konkurencyjności, warto zwrócić uwagę, iż pojęcie to ma dwie charakterystyczne cechy w kontekście sygnalizowanej problematyki. Jeżeli odnosimy je do podmiotu gospodarczego, wówczas dość jednoznacznie możemy określić istotę konkurencyjności bądź zdolności do konkurencyjności. W relacji do jednostki terytorialnej (np. regionu) określenie to nie jest już takie oczywiste i precyzyjne. W literaturze poświęconej problematyce konkurencyjności wymienia się w związku z tym wiele czynników wpływających na jej poziom¹. Jednym z najbardziej eksponowanych czynników są innowacje. W dość już obecnie klasycznym ujęciu J.A. Schumpetera są one interpretowane jako nieciągłe przedsięwzięcia kombinacji czynników wytwórczych. Współcześnie innowacja nie jest postrzegana wyłącznie jako proces techniczny. Odnosi się ona do jakiegokolwiek dobra, usługi lub pomysłu, który będzie postrzegany przez kogoś jako nowy. Jak zauważa P.F. Drucker, innowacją jest świadoma korzystna zmiana wynikająca z potrzeb lub z systematycznej obserwacji środowiska zewnętrznego². Można zatem stwierdzić, że innowacje i poziom innowacyjności odnoszą się także do jednostek terytorialnych, są one jednym z istotniejszych czynników wpływających na wzrost ich konkurencyjności. Umiejętne wykorzystanie czynników konkurencyjności (m.in. innowacji) stwarza większą szansę na odniesienie sukcesu na rynku.

Prezentowane w niniejszym zeszycie Prac Naukowych artykuły podejmują problematykę innowacji, uznając je za bardzo istotny czynnik kształtowania konkurencyjności zarówno podmiotów gospodarczych, jak i regionów. Szczególnie wiele

¹ B. Winiarski, *Czynniki konkurencyjności regionów*, [w:] *Konkurencyjność regionów*, red. M. Klamut, AE, Wrocław 1999, s. 50-51.

² P.F. Drucker, *Innowacje i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady*, PWE, Warszawa 1992, s. 41.

miejsca poświęcono innowacjom przyczyniającym się do wprowadzenia na rynek nowych produktów w turystyce i do podnoszenia ich jakości, poprawiającego sprawność funkcjonowania podmiotów gospodarczych, w tym przedsiębiorstw i regionów turystycznych. Wśród zagadnień, które znalazły się w sferze zainteresowania autorów prezentowanych publikacji, należy wymienić m.in.:

- związki między konkurencyjnością regionów a innowacyjnością,
- zagadnienie innowacyjności w ochronie środowiska,
- konkurencyjność i innowacyjność gospodarki turystycznej,
- innowacje produktowe, procesowe i organizacyjne w turystyce i w podmiotach branży turystycznej.

Prezentowane w publikacji artykuły nie wyczerpują całej złożoności problematyki innowacji w kształtowaniu konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw. Ich autorzy mają jednak nadzieję, że zawarte w nich treści przyczynią się do lepszego poznania omawianej problematyki i okażą się przydatne naszym czytelnikom.

Andrzej Rapacz